
LENTIGO MALIGNA

WAT IS LENTIGO MALIGNA ?

Een **lentigo maligna** is een donker gekleurde en grillig gevormde moedervlek die bij ouderen voorkomt in het gelaat, en die kwaadaardig kan worden. Een lentigo maligna kan overgaan in een maligne melanoom, en dat is een gevaarlijke vorm van huidkanker. De kans dat dit gebeurt is niet heel groot, in Nederland is berekend dat circa 2.2% van de lentigo maligna vlekken later overgaan in een melanoom. Dat is ook de reden waarom altijd geprobeerd wordt om lentigo maligna vlekken te verwijderen.

HOE ZIET EEN LENTIGO MALIGNA ER UIT ?

Een lentigo maligna ziet er uit als een grote grillige gevormde moedervlek, met bruine en zwarte tinten. De plek groeit langzaam, heeft een onregelmatige vorm, en er zitten verschillende kleuren in. Een lentigo maligna zit meestal in het gezicht, maar het kan ook op de handruggen of op de romp zitten. Het zit meestal op plaatsen die veel in de zon zijn geweest in het leven.

WIE KAN EEN LENTIGO MALIGNA KRIJGEN ?

Vooraf ouderen, grofweg boven de 50 jaar, die veel aan zon zijn blootgesteld, kunnen een lentigo maligna krijgen. Een licht huidtype, en veel blootstelling aan de zon, ook met momenten van zonverbranding, zijn risico factoren voor het krijgen van een lentigo maligna.

HOE WORDT DE DIAGNOSE GESTELD ?

De diagnose wordt als eerste gesteld op het klinisch beeld, op hoe het er uit ziet. De dermatoloog kan daarbij ook gebruik maken van een dermatoscoop, een verlichte loep die het beeld 10 x vergroot. Er zijn andere huidafwijkingen die sterk kunnen lijken op een lentigo maligna, zoals een ouderdomsvlek (lentigo solaris), een moedervlek (naevus naevocellularis), een melanoom (melanoma malignum) of een beginnende ouderdomswrat (verruca seborroica). Een ouderdomsvlek (lentigo solaris, lentigo senilis) is een goedaardige pigmentvlek bij ouderen, die niet over gaat in een melanoom.

Als er gedacht wordt aan een lentigo maligna, of aan een melanoom, dan is het nodig om materiaal af te nemen voor onderzoek in het pathologie laboratorium. Als het kan dan wordt de plek er in zijn geheel uitgehaald met een klein randje gezonde huid er omheen. Het voordeel daarvan is dat de patholoog de afwijking in zijn geheel kan beoordelen. Soms is een lentigo maligna heel groot en dan is het niet mogelijk om de plek er in zijn geheel uit te halen voor onderzoek. In dat geval wordt er een biopt (monster) afgenomen uit een gedeelte dat er het meest onrustig uit ziet.

HOE WORDT EEN LENTIGO MALIGNA BEHANDELD ?

Als het kan dan wordt de plek chirurgisch verwijderd onder lokale verdoving. De reden om dat te doen is dat een lentigo maligna over kan gaan in een melanoom. Eerst wordt de diagnose bevestigd door middel van een huidbiopt. Als daar uit blijkt dat het een lentigo maligna is, dan wordt de plek in zijn geheel verwijderd met een rand van een halve centimeter gezond weefsel er om heen. Dit stuk huid wordt nagekeken door de patholoog om te controleren dat het er helemaal uit is. Soms is het moeilijk om precies te zien waar een lentigo maligna plek ophoudt. Het kan dus gebeuren dat het er niet in zijn geheel uit is. Dan moet het nog een keer, iets ruimer worden uitgesneden.

Soms is een lentigo maligna heel groot, of zit dicht bij een oog of de neus. In dat geval is het niet goed mogelijk om door middel van een operatie alles te verwijderen. Er zijn nog andere methoden om een lentigo maligna te behandelen: het kan worden bestraald (radiotherapie) en het kan worden behandeld met Aldara (imiquimod) crème. Ook bevriezen (cryotherapie) is een mogelijkheid, maar dat is niet de eerste keuze.

Aldara (imiquimod) is een crème die het lokale afweersysteem stimuleert, waarna de cellen van het afweersysteem de lentigo maligna cellen gaan aanvallen en opruimen. Het is mogelijk om met Aldara crème een lentigo maligna te behandelen. Bij circa 77% is dat effectief. Het is wel nodig om elke dag in te smeren en daar lang mee door te gaan, 3 maanden. De huid zal daar zeer geïrriteerd van worden en ook kapot gaan, maar dat is ook de bedoeling.

IS NA CONTROLE NODIG ?

Regelmatige nacontrole is officieel niet nodig als een lentigo maligna in zijn geheel verwijderd is. Bij dunne melanomen is ook geen nacontrole nodig, en een lentigo maligna is veel minder gevaarlijk dan een dun melanoom. Houdt de plek en de omgeving zelf goed in de gaten en maak zonodig een afspraak als er veranderingen of nieuwe donkere plekken zichtbaar zijn.

HOE IS DE PROGNOSE ?

De prognose is goed, de kans dat er een melanoom ontstaat in een lentigo maligna is klein, en de kans dat er uitzaaiingen ontstaan is nog veel kleiner. Wel gebeurt het regelmatig dat de plek weer terugkomt, vaak aan de rand van het verwijderde gebied.

melanoom, ontstaan in een lentigo maligna